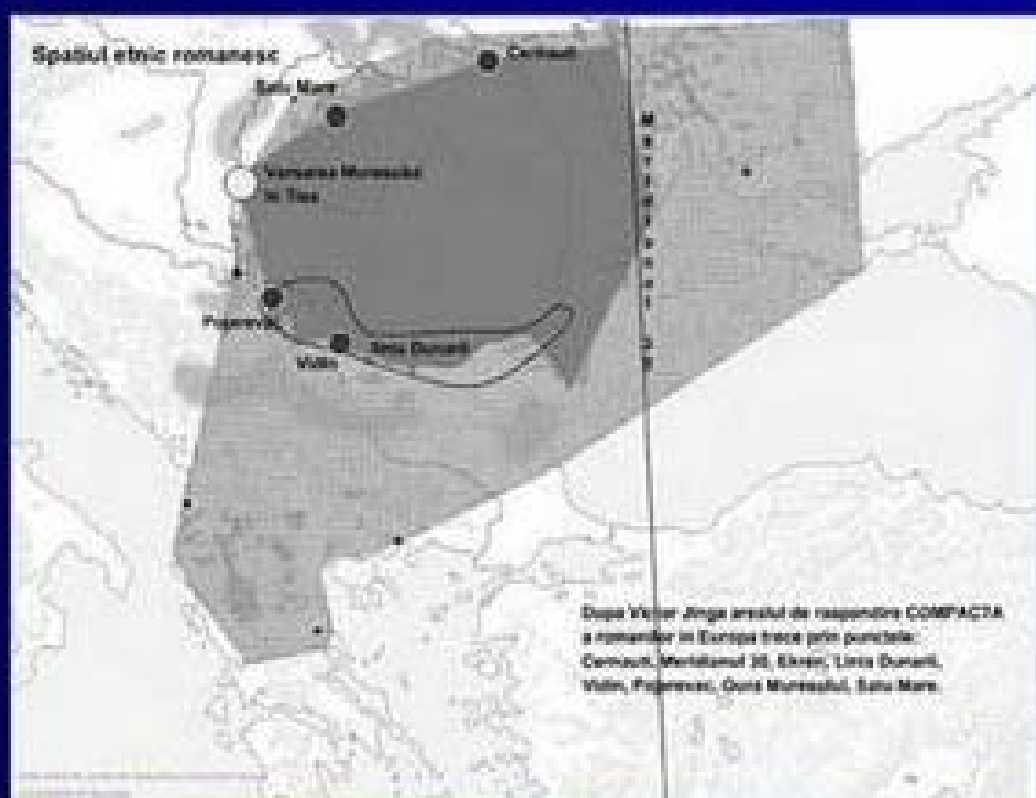


ILIE BĂDESCU

TRATAT DE GEOPOLITICĂ



MICA VALAHIE

TRATAT DE GEOPOLITICĂ

ISBN: 978-973-7858-83-2

Ilie BĂDESCU

TRATAT DE GEOPOLITICĂ

VOLUMUL I



Editura „Mica Valahie”

București

2011



EDITURA MICA VALAHIE

Tel. 0722.33.99.84, 021-642.51.02

www.micavalahie.ro
micavalahie@yahoo.com

CUPRINS

PARTEA I.....	15
TABLOUL TEORIILOR.....	15
1 Geopolitica – teorii, concepte, specific.....	15
Ce este geopolitica?.....	15
Geopolitica și organizarea spațiului în viziunea lui H. Mackinder.....	15
Rimlandul, geopolitica frontierelor și problema integrării europene.....	19
Spațiul celor două Europe. Europa nordică și Europa mediteraneană.	
Teoria lui Fr. Ratzel.....	21
R. Kjellen și geopolitica “statelor tampon”. Bulevardul geopolitic al Dunării.....	26
Geopolitica regională. Chestiunea Mitteleuropei și a vecinătăților.	
K. Deutsch și geopolitica frontierelor.....	28
A. Stourdza – protecția popoarelor de tiranie.....	29
Marile spații. Carl Schmitt și orientarea noologică în geopolitică.....	32
Geopolitica blocurilor. K. Haushofer.....	33
2 Politica mondială. Teorii geopolitice americane și occidentale.....	35
Civilizațiile de țarm. D.W. Meinig și W. Kirk. McKlelan și strategia anacondei.....	35
Geopolitica linkage-ului. H. Kissinger.....	36
J. Pârvulesco (organizațiile semisecrete) și J Thiriart (național-comunismul).....	37
Alain de Benoist (geopolitica substratului) și ideile geopolitice ale generalului Jorges von Lohausen.....	38
PARTEA A II-A.....	41
GLOBALIZAREA.....	41
1 Globalizare, mondialism, integrare.....	41
Globalizarea în vocabularul științelor socio-umane.....	41
Globalizarea în istoria sociologiei.....	44
Mișcarea mondialistă.....	47
Geopolitica globalizării și a integrării euroatlantice în lumina teoriei mondialiste.....	49
Geopolitica integrării și a marilor spații geoeconomice. Teoria lui Jacques Attali.....	50
2 Rădăcinile globalizării. Globalizare și eshatologie.....	52
Etnoglobalizarea și șansele unei Europe unite.....	52
Etnoduratele istoriei sau despre persistența ordinii spirituale de substrat. Europa reacționară – șansă pentru integrarea durabilă.....	57
Nașterea lumii destinate globalizării. Noologia globalizării.....	60
De la milenarismul pionierilor la milenarismul globaliștilor.....	65

Eshatologie și globalizare. Globalizare sau globalizări?	69
Globalizarea ca externalitate pură. Abstractismul global	71
Noul globalism	75
Paradoxul globalizării	78
Statul și globalizarea	79
PARTEA A III-A	83
NAȚIUNE, STAT, GLOBALIZARE	83
1 Geopolitica statului național în perspectiva globalizării	83
Națiune și globalizare. Concepțiile perenialiste, invenționiste și etnosimbolice asupra națiunii și a naționalismului în viziunea lui A. Smith	83
“Etniile laterale” și “verticale”	90
Inegala propagare a etnoistoriei. “Etnoistoria inegală”	93
“Re-împroprierea culturii proprii”	95
Intelectualii, religia și miturile etnice	105
Teorii ale națiunii și naționalismului	107
Poziția teoriilor moderniste (“invenționiste”)	108
2 Statul și globalizarea	111
Strat și substrat	111
Criza Statului național	122
Problemele naționalismelor “civic” și “etnic”	125
Reîntărirea și redefinirea statului național	127
PARTEA A IV-A	131
SISTEMUL MONDIAL	131
1 Schimbarea mondială în viziunea Școlii de la Binghamton. Teoria lui I. Wallerstein asupra sistemului mondial modern	131
Teoria sistemelor mondiale. Sistemul mondial modern (I. Wallerstein)	131
Școala de la Binghamton și grupul de la CEPAL (A. G. Frank, S. Amin)	135
Coeficientul de exploatare națională (M. Manoilescu)	136
2 Nașterea sistemului mondial modern (E. Perroy, Hilton). Teoria lui I. Wallerstein asupra “imperiiilor ratate” și a societăților lider ...	138
Abordarea conjuncturală. Teoria lui Hilton	138
Explicații ciclice și climatologice	139
Răspunsul lui I. Wallerstein. Imperiul ratat	139
Tabloul alimentară al lumii și moneda de scont	140
Rolul conducător al Portugaliei	141
3 Sociologia schimbărilor la scară mondială. Raportul occident-orient. Ideea europeană și lumea europeană în viziunea școlii de la Binghamton	143
Teoria lui P. Chaunu și teoria lui I. Wallerstein	143
Prebendă și fief	143

Imperiu și economie mondială	144
Regimurile ideii europene	145
Ideea europeană ca idee franceză și britanică	146
Ideea europeană și lumea europeană în viziunea lui I. Wallerstein: centre, semiperiferii, periferii. Rolul “culturilor critice”	147
4 Expansiunea sistemului mondial modern. Cicluri globale, faze, hegemonii, “războaie ale declinului”. Culturi metropolitane și culturi critice	150
Cicluri globale. Ciclurile Kondratieff	150
Diviziunea celor trei arii ale sistemului mondial: o lume stratificată ..	152
Istoria salariului și destinul lumii	153
Salarii, dijmă și exploatare fiscal-comercială	154
PARTEA A V-A	155
IMPERIUL CA TIP DE SISTEM MONDIAL	155
1. Sociologia și geopolitica imperiului și a imperialismului. Școli și curente americane și britanice.....	155
Școli și orientări americane (J. Schumpeter, M. B. Brown, R. D. Wolff, P. M. Sweezy)	155
Dominație și dependență. Inegalitatea națiunilor.....	156
Imperiile europene. Războaie comerciale	157
2. Geometria imperialismului. Un “elev” al Școlii de la Binghamton: Giovanni Arrighi.....	160
Teoria lui Hobson.....	160
Metoda structurii ideal-tipice	160
Ipoteza lui Arrighi	161
Imperiu formal și imperiu informal.....	161
Tendințe pe arena mondială	163
3 Structura și geneza imperiului englez.	164
Studiu de caz (G. Arrighi).....	164
Imperialism, internaționalism, hegemonism	164
Nașterea naționalismului în colonii.....	165
Imperiul informal	166
PARTEA A VI-A	169
PERIFERIILE	169
1. Procese metropolitane, procese periferiale. Teoriile dependenței și subdezvoltării. T. K. Hopkins, A. G. Frank, B. Cohen, M. Manoilescu, S. Amin, I. Wallerstein, Șt. Zeletin.....	169
Rolul periferiilor.....	169
Lumpenburghezia.....	170
Imperialism și lumpenburghezie	171
Lumpendezvoltare.....	171
Dependență și neocolonialism.....	172
Infanticidul industrial și efectul demonstrativ.....	173

Suburbiile	175
PARTEA A VII-A	177
SPAȚIILE MARI	177
1 Mitteleuropa și integrarea europeană.....	177
Agresarea spațiilor identitare. Cazul României	177
Europa juvenilă	179
Subansamblurile spațiale. Cortina de fier	180
Harta “minorităților semnificative” și harta Versailles-ului.	182
Geopolitica panideilor și agresarea identităților naționale.....	183
Hărțile mentale. Subversiunea geopolitică a spațiului identitar.....	186
De la imperiul de substituție la miturile subversive.....	189
Hărțile mentale și reprezentările geopolitice asupra spațiului românesc între 1990-2000 în Europa Centrală și Occidentală.....	191
2. Alexander Dughin și geopolitica Rusiei	194
Rusia și Heartland-ul.....	194
Problema legitimității postimperiale (legacy of empire)	195
Europa Nova: câteva aspecte ignorate de analiza lui Dughin.....	196
Analiza eurasiatică și geopolitica ortodoxiei în viziunea lui A. Dughin. Viziunea Pr. Prof. C. Galeriu asupra "perechilor spirituale"	198
Eliberarea națională a popoarelor ortodoxe	203
Erorile lui Dughin la analiza României Mari.....	204
Albania ortodoxă.....	205
PARTEA A VIII-A	207
ORDO ROMANA. ROMANITATEA ORIENTALĂ	207
1 Blocurile. Frontiera romană și sinteza europeană.....	207
Frontiere, blocuri etnolingvistice, blocuri istorice. Frontiera și paradigmele ei	207
Frontiere și blocuri etnolingvistice	209
Blocul românității, blocul otoman, blocul rusesc	212
Blocurile politice și chestiunea frontierelor	214
Frontiera și ordinea interioară. Ordine sau dominație (sub-ordine).....	215
2. Înaintarea frontierei romane. Romanitatea orientală	218
Toponimia și memoria romanică a râurilor.....	218
Etnoparadigmele. Marea durată romană	218
Critica teoriei « Cercului de la Paris »	220
Romanus și barbarus	221
Teoria frontierei și teoria „sufletului etnic”	223
PARTEA A IX-A.....	227
FRONTIERELE.....	227
1 Fenomenul frontierei europene	227
Fenomenul frontierei europene. O definiție preliminară	227
„Limită”, „Graniță”. „Frontieră”, „Hotar”.....	229
Frontiera și stocul demografic. Tulburările frontierei.....	231

Frontiera și sistemele țărănești	232
Din nou despre sociologia americană a frontierei.....	236
Frontiera ca fenomen cultural și psihologic. Culturi reacționare	237
Fenomenul frontierei și teoriile modernizării	240
Elita politică și frontiera.....	241
Frontiera și teoria „terapii de șoc”	243
2 Sociologia americană a frontierei. Universalitatea frontierei americane	245
Expansiunea Europei moderne. Frontiera americană.....	245
Frontiera necontrolată. Experiențele frontierei	246
Frontiera ca fenomen social total	248
Frontiera americană și geneza naționalismului modern. Naționalism, democrație, capitalism.....	250
Spiritul frontierei.....	252
Frontiera în abordarea americană. James Turner și „orizontul de așteptare” american	253
3 Frontieră și asediu. Năvălirile barbare și metamorfoza frontierei..	255
Teoria „cetății asediate”. Geneza voevodatului transilvănean	255
Apărătorii frontierei romane în Răsărit. Antropologia torturii medievale	258
Ordo romana ca potențial de ripostă la regimurile dezagregării	260
Transilvania – „sub privegherea statului roman”	262
Etnomorfolgia frontierelor naționale.....	265
PARTEA A X-A	267
REGIUNILE	267
1 Frontiere și regiuni. Chestiunea regionalizărilor. Europa centrală și România	267
Regiune și regionalizare	267
Disidență și misionarism în Europa centrală.....	269
Ce este o „graniță”? Zonele de graniță.....	272
Spiritualizarea frontierelor și minoritățile sociale exclusive.....	273
Coeziunea țărilor. Regiuni, frontiere, țări	277
Despre frontierele culturale ale românilor	280
Frontiera, afirmarea popoarelor și conștiința spațiului	283
Statul-națiune și teoria „ciocnirii civilizațiilor”	287
2 Înantarea frontierei și logistica regionalizărilor.....	294
Regionalizarea, cooperarea transfrontalieră, zonele nostalgice. Pulsațiile imperiale în Europa centrală și de răsărit.....	294
Modelul geopolitic al dominației și puterea zonelor frontaliere	299
Frontiera și logistica sistemelor expansionare	301
Frontiera și baza logistică a expansiunii	303
Procedee de evaluare a expansiunii.....	309
Frontiera și războiul logistic.....	313